

Asia: LVM035:00/2019

Valtioneuvoston periaatepäätös logistiikan digitalisaatiosta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Suomen Yrittäjät kiittää mahdollisuudesta lausua Valtioneuvoston periaatepäätöksestä logistiikan digitalisaatiosta.

Suomen Yrittäjät kannattaa digitalisaation ja datatalouden mahdollisuuksien hyödyntämistä logistiikan toimialalla.

Valtioneuvoston periaatepäätös logistiikan digitalisaatiosta on tervetullut huolimatta siitä, että se sisältää kovin vähän konkretiaa.

Digitalisaation mahdollisuudet logistiikka-alalla ovat erittäin suuret, mutta niiden realisoituminen vaatii todellista paneutumista paikkatiedon parempaan hyödyntämiseen. Kyse ei ole pelkästään ns. sanotun hallinnollisen taakan vähentämisestä, eli siitä, että erinäiset lomakkeet saatetaan digitaalisiksi. On myös rationaalisesti katsottava, kenen hallinnollista taakkaa vähennetään ja missä aikataulussa. Kustannus-hyöty mielessä ei ole optimaalista siirtää hallinnollista taakkaa yritysten hoidettavaksi.

Digitalisaation tuomat edut vaikuttavat reaalityöelämäiseen aktiviteettiin silloin, kun yritysten toimintaa saadaan muutettua niin, että kansantalouden tuotantopotentiaali nousee ja samalla toiminta siirtyy myös ympäristön kannalta toivottavaan suuntaan. Paikkatiedon hyödyntäminen on tässä, monestakin tulokulmasta, aivan olennaista. Näin pystytään tehostamaan kuljetuksia ja saavuttamaan ympäristöhyötyjä.

Tiedon reaaliaikainen ja automaattinen jakaminen digitaalisessa muodossa luo mahdollisuuksia kuljetuksien tehostamiseen. Tässä on kiinnitettävä huomiota toiminnan markkinaehtoisuuteen ja

vapaaehtoisuuteen. On myös aidosti tärkeää tarkastella miten pienemmät yritykset pystyvät hyödyntämään digitaalisuuden mahdollisuuksia, mitä esteitä yritykset kohtaavat ja miten ne tulisi huomioida digitaalisuuden kehityksessä. Kehityksen murroskohdassa on vaarana, että merkittävät toimijat pystyvät saavuttamaan monopoliaseman ja sitä kautta mahdollisuuden tiedon jakamisen rajoittamiseen ja ylihinnoitteluun. Jos näin käy, niin tavoiteltu kokonaishyöty jää saavuttamatta.

Eriyistä huomiota tulee suunnata reaaliaikaiseen tietoon väyläverkon kunnosta ja sen hoidon tarpeesta. Tämä juuri sellainen konkreettinen asia, joka tulisi olla toimijoiden saatavilla. Näin pystytään edistämään kuljetusten tehokkuutta, sujuvuutta ja turvallisuutta.

Valtioneuvoston periaatepäätöksessä kohdassa 7 ”Luodaan edellytykset digitaalisen talousdatan saatavuudelle logistiikan tarpeisiin vauhdittamalla reaaliaikatalouteen siirtymistä” on useita ongelmakohtia ja niihin Suomen Yrittäjät suhtautuu varauksella. Ensinnäkin kyseessä on jotain aivan muuta kuin liikenteeseen liittyvä asia. Väite siitä, että siirtyminen reaaliaikatalouteen parantaa tuottavuutta yrityksissä ja julkisessa hallinnossa on osaltaan kyseenalainen. Tämä on hallintolähtöinen projekti, joka ei tule onnistumaan kovin nopeasti koko yrityskentässä. Isoimmissa yrityksissä kylläkin. Noin 34 prosenttia yrityksistä ei käytä digitaalisia palveluita esim. Verohallinnon suuntaan. Tapauksessa, jossa yritykset kohtaavat jatkuvasti uusia digitaalisia taloushallintoon liittyviä velvoitteita voi käydä niin, että kyky vastaanottaa niitä heikkenee ja tärkeimpien uudistusten läpimenomahdollisuudet myös vaikeutuvat. Lisäksi on syytä tuoda esille se, että tästä syntyvät kustannukset nousevat suurimmalle osalle yrityksistä aivan liian korkeiksi myös keskipitkällä aikavälillä.

Mika Kuismanen

Pääekonomisti

Kallio Kristiina
Suomen Yrittäjät